

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 76P/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123208819
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3123208819.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky C. B., D.. E. XX.XX.XXXX, F. G. D. A. XXX, H. I. J. D., D.. E. XX.XX.XXXX, bytom K., dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť otca k mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 40,- EUR mesačne na sumu 200,- EUR mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletej počnúc dňom 03.10.2023.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 03.10.2023 do 25.01.2024 v celkovej sume 629,68 EUR je otec povinný splácať v mesačných splátkach po 50,- EUR spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 23.08.2010 č.k. 11P/90/2010-38 v časti výživného na mal. A..

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka maloletej domáha zvýšenia výživného na maloletú zo sumy 40,- EUR mesačne na sumu 250,-EUR mesačne od 01.09.2023. V návrhu matka uviedla, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplní, preto od roku 2010 až do súčasnosti poberala náhradné výživné s výnimkou obdobia, kedy bol otec maloletej vo výkone trestu. Dcéra nastúpila do prvého ročníka C. H. A. F., jej životné náklady sa teda zvýšili. Mesačne jej hradí ubytovanie na internáte v sume 78,- EUR. Stravovanie si dcéra zabezpečuje z vreckového, ktoré jej poskytuje v sume 100 až 150,-EUR mesačne. Cestovné náklady presahujú sumu 55,-EUR. Bolo potrebné dcéru zabezpečiť oblečenie na odborný výcvik v sume 170,-EUR, pomôcky na odborný výcvik v sume 70,-EUR, zaplatiť ZRPŠ 57,- EUR, príspevok na odborný výcvik 100,-EUR, za zošity a pomôcky zaplatila 60,-EUR. Pri nástupe na internát jej bolo potrebné zakúpiť hygienické potreby, osobné veci, za čo vynaložila 210,-EUR. Matka je po dlhodobej PN nezamestnaná a poberá iba dávku v nezamestnanosti. Má vyživovaciu povinnosť k dcére L. a D..

2. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správami o príjmoch rodičov, správami Sociálnej poisťovne, Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a Piešťany, správami dopravných inšpektorátov, výpismi z bankových účtov, spisom tunajšieho súdu 76Pc/19/2023, výsluchom maloletej A. a jej matky. Súd vec prejednal v neprítomnosti otca maloletej, ktorého aktuálny pobyt sa v súčasnosti nepodarilo zistiť.

3. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 23.08.2010 č.k. 11P/90/2010-38 bola maloletá A. spolu so sestrou D. zverená do osobnej starostlivosti matky. Odporca mal platiť výživné na A. vo výške 40,-EUR mesačne a na dcéru D. vo výške 60,-EUR mesačne. Od tejto doby k zmene výšky výživného nedošlo.

4. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

5. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Podľa § 62 ods. 1 až 7 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

7. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

8. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

9. Maloletá A. navštevovala v čase rozhodovania o výživnom materskú školu (od septembra 2010), mala bežné výdavky. V súčasnosti od septembra 2023 navštevuje C. H. A. F.. Do školy dochádza raz za týždeň, platí si cestovné autobusom z G. D. A. E. K., odtiaľ chodí vlakom, ktorý je v súčasnosti zadarmo. V F. si kupuje lístky na MHD, čo je mesačne cca 20,-EUR. V F. býva na internáte, kde sa platí 75 až 80,-EUR mesačne, internát je bez stravy. Stravu si maloletá zabezpečuje sama z finančných prostriedkov, ktoré jej matka poskytuje vo výške 100,- až 150,-EUR mesačne. Podľa vyjadrenia matky si berie navarené jedlo z domu. V súvislosti s nástupom na túto školu matka dcére kúpila potrebné oblečenie za 200,-EUR, išlo o úbor pre kuchára a čašníka. Rovnako jej bolo potrebné kúpiť obuv, nože, šatky, čo súvisí so zameraním školy. Náklady sú i na školské pomôcky (zošity, učebnice a podobne). Zdravotný stav má maloletá dobrý, trpí však niektorými potravinovými alergiami. Nemá v súčasnosti žiadne záujmy, ktoré by si vyžadovali vyššie finančné náklady. Súvisí to však s tým, že si to po finančnej stránke matka nemôže dovoliť. Maloletá potrebuje okuliare, je krátkozraká, avšak ich výmenu v súčasnosti nerealizuje

z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Z výpovede maloletej vyplýva, že cez leto 2022 pracovala, aby si našetrila na mobilný telefón. Mesačné náklady naň si hradí z ušetreného vreckového.

10. Matka maloletej A. bola v čase určenia výživného predavačka s príjmom cca 340,-EUR mesačne. Poberala prídavky na obe deti, s ktorými žila v dome, ktorého vlastníkom bola v 1-ine, čo platí aj v súčasnosti. Matka maloletej bola v období od decembra 2022 do júla 2023 poberateľkou nemocenských dávok a ošetrovaného vo výške priemerne 487,02 EUR. Od augusta 2023 je nezamestnaná, jej príjem z podpory v nezamestnanosti je vo výške priemerne 554,70 EUR. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, a to k dcére D. (výživné pôvodne určené vo výške 60,-EUR, v súčasnosti došlo k zvýšeniu na sumu 180,-EUR, avšak Rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 19.01.2024 č.k. 76Pc/19/2023-108 nie je ešte právoplatný), ktorej otcom je odporca, a ku L. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, kde poberá výživné vo výške 150,-EUR mesačne (Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 14.03.2019 č.k. 12P/1/2019-15). Matka žije s dcérami a svojou mamou v spoločnej domácnosti. Jej náklady na bývanie sú vo výške cca 400,-EUR, na stravu v rovnakej výške. Stará matka prispieva na stravu.

11. Otec navrhovateľky bol v čase určenia výživného dlhodobo nezamestnaný, jeho posledná evidencia na úrade práce bola ešte v roku 2001, z evidencie bol vyradený pre nespoluprácu. Nepoberal žiadne dávky sociálnej podpory. V súčasnosti je rovnako nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce, nepoberá žiadne dávky ani príjem. Nebolo zistené, že by vlastnil majetok väčšej hodnoty. Z výpovede D., sestry maloletej, v konaní 76Pc/19/2023 vyplýva, že otec maloletej by mal byť vyučený ako maliar, teda môže vykonávať robotnícke profesie, ktoré nevyžadujú osobitné zručnosti. Podľa stránky profesia.sk je ponúk na trhu práce dostatok, platové podmienky sú v rozpätí cca od 900,-EUR pri bežných zamestnaniach až do 2.800,-EUR v prípade montážnych pracovníkov v zahraničí. Keďže sa otec maloletej na pojednávanie nedostavil, nebolo zistené, že by mu čokoľvek bránilo vo výkone práce a teda, že by si nemohol plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Súd tak pri určení výživného vychádzal z potenciálneho príjmu odporcu, teda príjmu, ktorý by mohol bežne dosahovať, čo je v súčasnosti minimálne suma 1.000,-EUR. Ide o príjem, ktorý je súdu známy ako bežný minimálny príjem, ktorý dosahujú zamestnanci v robotníckych profesiách v oblasti D. M. D. A. a okolie a vyplýva tiež z ponúk zamestnaní.

12. Vychádzajúc z takto vykonaného dokazovania je zrejmé, že predovšetkým na strane maloletej A. došlo k výraznej zmene pomerov. Od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako trinásť rokov. Maloletá v súčasnosti navštevuje strednú školu. Matka počas celej doby nepodala návrh na zvýšenie výživného, hoci náklady na maloletú nepochybne narástli aj počas navštevovania základnej školy. Náklady maloletej v súčasnosti sú veľmi vysoké, a to i napriek tomu, že maloletá sa i vlastnou činnosťou snaží získať finančné prostriedky a nie je náročná. Matka sa jej snaží poskytovať všetku potrebnú starostlivosť, avšak vzhľadom k zníženiu jej príjmu, zdravotným problémom a starostlivosťou o ďalšie dve deti nie je schopná v plnej miere vykryvať všetky výdavky maloletej. Ak zohľadníme iba bežné náklady týkajúce sa školy a dochádzky do nej (pomôcky, cestovné, internát), ide mesačne minimálne o sumu 150,-EUR bez rozrátania jednorazových výdavkov na špeciálne pomôcky. Otec teda z určeného výživného nepokrýva ani tieto náklady. Matka navyše zabezpečuje kompletne stravovanie maloletej, oblečenie, obuv, bývanie, hygienu. Otec neplatí ani výživné v minimálnej sume, čo súd hodnotí ako nezodpovedné. Osobná starostlivosť o dieťa a vyživovacia povinnosť rodiča sú primárnymi povinnosťami každého rodiča. V prípade otca maloletej však ide o osobu bez akejkoľvek zodpovednosti. Otec maloletej ponechal celú ťarchu starostlivosti o maloletú na matke a nezaujímal sa o to, či matka je schopná takúto starostlivosť dieťaťu zabezpečiť. Matka sa navyše ocitla v situácii, kedy zo svojho príjmu nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o seba a svoje tri deti. Po dlhodobej práceneschopnosti je nezamestnaná s príjmom, z ktorého by bola schopná uhrádzať maximálne svoje výdavky. Otcovi nič nebráni v tom, aby pracoval, získaval finančné prostriedky a podieľal sa na starostlivosť o svoje deti. Na základe týchto skutočností súd potom výživné určil v navrhovanej výške 200,-EUR, pretože je zrejmé, že náklady maloletej sú minimálne vo výške 450,-EUR mesačne (výdavky na bývanie-cca 80,-EUR, stravu – minimálne 150,-EUR, ošatenie – minimálne 80,-EUR, hygienu – minimálne 15,-EUR, školu – minimálne 100,-EUR, cestovanie a iné). Pri zaplatení výživného vo výške 200,-EUR mesačne bude otec na výživu maloletej prispievať sumou cca 6,60 EUR denne, z čoho si maloletá môže uhradiť aspoň stravu. Otec bude platiť výživné na dcéru D. vo výške 180,-EUR, teda na výživnom spolu uhradí 380,-EUR. Pri potenciálnom príjme cca 1.000,-EUR mu zostáva dostatok finančných prostriedkov na uspokojovanie vlastných potrieb.

13. Súd výživné zvýšil od podania návrhu, nakoľko je zrejmé, že už v tomto období boli potreby maloletej podstatne vyššie a matkou požadované výživné im bolo primerané. Dlh za obdobie od 03.10.2023 do 25.01.2024 (výživné za január je už splatné) tak predstavuje spolu sumu 629,68 EUR (za 29 dní októbra 2023 vo výške 149,68 EUR a za mesiace november 2023 až január 2024 vo výške 3x160,-EUR). Tento dlh bolo umožnené otcovi splatiť v splátkach po 50,-EUR, ktoré sú primerané jeho príjmu a rešpektujú tiež zásadu splatenia dlhu v čo najrýchlejšom čase.

14. Rozhodnutím o zvýšení výživného došlo k zmene pôvodného rozhodnutia o výživnom.

15. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

16. Výživné je predbežne vykonateľná dávka.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu, trojmo. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať v exekúcii.